

[Riishøj]

ikke grænser for, hvad man ved om våbentyper. Der bruges 500–600 mia kr. i verden til oprustning om året, og masser af de penge går til forskning i udvikling af nye dødbringende våbensystemer. Om det ved vi åbenbart slet ikke nok, men vi ved altså alt om alternativerne, alt om, hvordan vi skal få fred i verden. Det er jo nogle fantastiske påstande, som ikke skal gå upåtalte hen.

Det blev også nævnt fra flere sider – jeg kan gå på tværs af ordførerne, for flere af dem var jo enige – at man kan få støtte andetsteds fra. Desværre er det ikke penge nok; man sparer, men man kan bare søge, og det kan man jo altid påstå man kan. Jeg tror ikke, den støtte er særlig omfattende. Vi skal nok have undersøgt under udvalgsarbejdet, hvad det egentlig er, vi støtter af fredsforskning, kontra hvad vi støtter af anden type forskning. Så kan vi få tallene på bordet og se om det er så let at få den støtte til fredsforskningsaktiviteter, som det påstås.

SNU har været nævnt mange gange. Jeg vil egentlig gerne have at vide af fru Sonja Mikkelsen, hvad det er, der gør, at socialdemokratiet har denne tillid til SNU. Foreløbig har vi fået et par rapporter, og der bevilges – om end beskedne – summer til visse typer af forskning, der kan ligne fredsforskning, men særdeles lidt. Jeg synes nu nok, at de rapporter, der er kommet fra SNU indtil nu, har vidnet om, at man befinder sig inden for det sædvanlige officielle univers. Der er ingen overraskende momenter. Det var ventet på forhånd, da det er regeringens organ, og regeringsorganer bliver altid sammensat sådan, at man har sikret flertallet for sine synspunkter i forvejen. Der kan komme mindretalsudtalelser fra en behjertet fredsforsker, men SNU's rapporter har allerede afsløret, at det er regeringens nedrustningsorgan og ikke andet, og det repræsenterer for langt de overvejendes vedkommende den officielle opfattelse af, at man skal lægge hovedvægten på militær oprustning og terrorbalance.

Undervisningsministeren nævnte også, at der er for mange institutter inden for dette område. Der er altså ikke noget freds- og konfliktforskningsinstitut, men spredt forskning rundt omkring. Vi siger ganske tydeligt, at det er den, man skal have samordnet, koordineret, og at vi trænger til et kraftcenter for den type forskning.

Derimod er der masser af andre institutter. Det er blevet nævnt af en af ordførerne. Vi har officielle institutter tilknyttet de officielle organer. De får statsstøtte, og vi kan såmænd gerne bidrage til at fjerne nogle af de institutter, for dem har vi mange af, og de får den overvejende del af pengene. Vi skal nok bidrage til at få rensset ud i institutterne og få en balance imellem den forskning, der går på de officielle, sædvanlige præmisser, og den forskning, der anviser alternative veje.

Der kommer også andre postuler frem. Der er jo dette om Østeuropa, det kommer hver gang. Jeg deler fru Bente Junckers kritik af, at man ikke kan få en uafhængig fredsforskning i de østeuropæiske lande. Det mener jeg er en meget uheldig ting, og SF er det parti, der i praksis arbejder næsten mest aktivt sammen med den demokratiske opposition i Østeuropa netop for at få den type forskning, men hvorfor skulle vi bruge det som en undskyldning for ikke at få det herhjemme?

Jeg ser også i fru Bente Junckers udtalelser om nedbrydning af de positive kræfter de samme grunde som i Østeuropa for ikke at ville have fredsforskning herhjemme. Så er vi altså lige vidt, for den formulering bruger man jo også øst for jerntæppet. Disse positive kræfter defineres blot lige modsat. Det synes jeg ikke er særlig velplaceret.

Udtalelsen af Øberg skal jeg heller ikke kommentere. Det er altid lidt farligt at hive enkeltpersoner frem herinde, specielt når de ikke kan forsvare sig. Selv synes jeg, Øberg hører til de bedste fredsforskere, jeg i hvert fald er stødt på, men det bliver igen en personlig udtalelse.

Så er der det sædvanlige argument om, at fredsforskning nok er venstreorienteret. Her ville det være klogt at studere den fredsforskning, der faktisk laves i andre lande. Det kan ikke postuleres, at den fredsforskning, der foregår ved SIPRI, ved institutterne i Norge og i Finland, har noget marxistisk præg. Det er klart, at der findes fredsforskere med en marxistisk grundindstilling, men der er bestemt lige så mange, der har en modsat indstilling. Det fælles for fredsforskere er, at de vil bryde den tendens, der er i verden, til at bygge en såkaldt fred på en terrorbalance, samtidig med at der sker en udvikling af våbensystemerne, der er dødsensfarlig. En sådan opfattelse deles af mange på tværs af